

Hörselskadades Riksförbund

Box 6605, 113 84 Stockholm
 besöksadress: Gävlegatan 16
 tel: +46 (0)8-457 55 00
 texttel: +46 (0)8-457 55 01
 fax: +46 (0)8-457 55 03
 e-post: hrf@hrf.se
 www.hrf.se

2009-04-27

Till ledamöter i landstingsfullmäktige
 i Värmland

Angående nya avgifter inom hörselvården i Värmland

Gäller Hälso- och sjukvårdslagen i Värmland? I så fall – gäller den bara en del människor? Gäller den bara bitvis? Eller är den kanske bara att betrakta som en tipslista som det står landstinget fritt att använda lite som det passar?

Nej, vi försöker inte vara spydiga. Vi menar verkligen allvar. Vi vill veta hur det kan komma sig att landstinget i Värmland tar sig sådana friheter med den lag som reglerar hörselskadades rätt till rehabilitering. I vilken paragraf står det att landstinget kan ta ut särskilda avgifter för hörselvård utanför högkostnadsskyddet? Och var står det att de patienter som har störst behov ska betala de högsta vårdavgifterna?

På onsdag ska landstingsfullmäktige i Värmland ta ställning till ett förslag om nya hörselvårdsavgifter. I korthet innebär förslaget att hörselskadade måste betala 15 procent av kostnaden för de hörapparater han eller hon behöver. Det vill säga: Ju dyrare hörapparat en person behöver, desto större summa måste han eller hon betala. Den som hör dåligt på båda öronen, och behöver två hörapparater, måste betala dubbelt så mycket. Landstinget tar alltså ut ett slags "straffavgift" av dem som hör sämst.

Dessutom måste hörselskadade betala 500 kronor i extra utprovningsavgift, utöver den ordinarie besöksavgiften. Den som behöver två hörapparater beläggs med dubbel avgift.

Alla dessa kostnader ligger utanför det ordinarie, lagstadgade högkostnadsskyddet på 900 kronor per år. Riksdagen beslutade om detta skydd för att ingen ska drabbas av så höga kostnader att han eller hon tvingas avstå från den vård de behöver. Skyddet gäller alla patienter, även hörselskadade. Så varför är det inte så i Värmland?

Vi i Hörselskadades Riksförbund (HRF) är inte emot avgifter. Landstinget i Värmland både kan och ska givetvis besluta om vårdavgifter för hörselskadade. Men avgifterna måste då vara samma för alla och ska, utan undantag, omfattas av högkostnadsskyddet.

Även Värmlands nuvarande hörselvårdsavgifter är oacceptabla. Den som behöver en hörapparat som kostar mer än 3 000 kronor måste i dag betala den överskjutande summan ur egen ficka, utanför högkostnadsskyddet.

Men att nuvarande system är dåligt är inget försvar för att införa nya avgifter baserade på samma orättvisa princip – att den som har störst behov ska betala mest. Med det nya systemet drabbas dessutom betydligt fler hörselskadade av extra avgifter.

I Värmlands grannlän Västra Götaland och Örebro län är hörselrehabilitering jämställd med annan vård. Här finns inga extra hörselvårdsavgifter, endast vanliga besöksavgifter som omfattas av högkostnadsskyddet. Här har landstinget/regionen uppenbarligen läst Hälso- och sjukvårdslagen på ett helt annat sätt än Värmland. De har insett att hörapparaten är en grundläggande del av hörselskadades rehabilitering, precis som andra proteser inom andra vårdområden. Att särskilt kostnadsbelägga hörapparater är egentligen lika absurt som att ta betalt för höftproteser, knäleder, hjärtklaffar med mera.

Det här innebär att det är helt fel att jämföra hörapparater med vanliga glasögon. Hörselskadade kan snarare jämföras med synskadade personer, vars vård också faller inom ramen för Hälso- och sjukvårdslagen. En hörapparat återställer nämligen inte hörseln och kan inte ge "hörselskärpa" på det sätt som glasögon kan ge närsynta perfekt synskärpa. Hörapparaten är för hörselskadade vad en rullstol är för en person som inte kan gå – med rullstol blir ingen "gående", men den gör det lite lättare att ta sig fram och fungera i vardagen.

Vi uppmanar nu dig som är ledamot i landstingsfullmäktige att värna om hörselskadades rätt till rehabilitering och rösta nej till förslaget om nya avgifter inom hörselvården. Se istället till att Värmland får avgiftssystem som inte särbehandlar vissa patientgrupper – och som inte nonchalerar Hälso- och sjukvårdslagen.

Vänliga hälsningar

Jan-Peter Strömgren
förbundsordförande, Hörselskadades Riksförbund (HRF)

Gunilla Verronen
distriktsordförande, Hörselskadades distrikt i Värmland (HRF)